

EXODUS NA PÚŠTI

PREDSTAVENIE

Keď Mojžiš vyhlásil oslobodenie Izraela, ľud sa ocitol na rýchlej ceste k slobode. Už neboli otrokmi. Už nemuseli znášať každodenné bitie. Boli slobodnými ľuďmi. Sloboda od otroctva však neznamenal slobodu od ťažkých situácií.

Keď utekali pred faraónom, karavána sa náhle zastavila. Pred nimi sa rozprestieralo Červené more. Bola to obrovská prekážka, najmä keď za nimi bola celá egyptská armáda.

Keď skúmame putovanie starovekého Izraela púšťou, môžeme sa naučiť tri lekcie. Každá z nich by mala byť zdrojom povzbudení, keď vás život zavedie na dlhú odbočku cez púšť.

PRÍPRAVA

- Vyroprávaj príbeh, ktorý ilustruje frustráciu z obchádzok.
- Vytlač pokyny na diskusné skupinky (alebo ich pošli vedúcim).

HLAVNÁ MYŠLIENKA

Boh urobí cestu tam, kde cesty niet.

CIEĽ DISKUSIE

Chceme, aby študenti porozumeli, že prekážky a obchádzky sú príležitosťou vidieť Božie zázraky.

ÚVOD K TÉME: ILUSTRÁCIA

Obchádzky sú nevyhnutné, nie je to tak? Vidíme ich na cestách, na letiskách a v našom každodennom živote. Už si niekedy v živote musel použiť obchádzku? Myslíš si, že si na správnej ceste, ale potom zistíš, že si niekoľko sto kilometrov úplne mimo. Život len zriedka ide podľa našich predstáv, takže obchádzky sú celkom časté. Viem, že si v živote už ušiel obchádzkou, pretože si človek. Je to očakávané a nevyhnutné. A bolo to extra viditeľné v životoch Izraelitov na začiatku ich histórie.

Príbeh o obchádzke Izraela sa odohráva v knihe Exodus. Názov knihy sa doslovne prekladá ako hromadný odchod. Kto odchádza? Izraelský národ unikol z hroznej situácie. Mojžiš, autor knihy, začína svoju historickú knihu šokujúcou scénou: Boží ľud bol v otroctve. Po stáročia im bola sľúbená slávna zem, ktorá mala mať všetko, čo potrebovali, aby boli šťastní a nikdy v nej netrpeli hladom. Snívali o tomto dokonalom mieste s rozprávkovými kopcami, prosperujúcim prostredím pre pestovanie plodín, tečúcimi potokmi na kúpanie a úžasným školským systémom. Nedočkaví Izraeliti sa prebudili zo svojich snov o zaslúbenej zemi do živej nočnej mory v Egypte. Mocný egyptský národ zotročil Boží ľud a nútil ho pracovať bez prestávky v neznesiteľnom teple. Ak sa bránili, Egypťania ich bičovali. Ak sa sťažovali, Egypťania ich preklínali. Ak sa vzbúrili, Egypťania ich zabíjali. Bolo to odporné. Našťastie pre nich to bolo len dočasné.

Boh zavolať muža menom Mojžiš, aby ich oslobodil. Hoci bol vychovaný ako egyptský princ, vzbúril sa proti kráľovstvu, ktoré ho pôvodne prijalo za svojho. Keď Mojžiš zistil, že je Hebrej, Boh ho povolal, aby zachránil svoj ľud z tyranskej nadvlády Egypta. Mojžiš sa postavil faraónovi a požadoval, aby bol jeho ľud oslobodený. Po mnohých bojoch a dvanástich ranách Boh cez Mojžiša oslobodil Izrael. Boží ľud utiekol z Egypta, aby si zachránil život. Cítili vôňu kvetov a ochutnali med zaslúbenej zeme. Na obzore bola sloboda a prosperita.

PRECHOD

Ich vzrušujúca cesta však narazila na prekážku v podobe Červeného mora. Ako utekali pred egyptskou armádou, sa dostali na breh mora. Nemali loď ani most, tak čo mali robiť? Bude ich sloboda trvať len jeden deň? Pozrime sa, čo sa stane.

BIBLICKÝ TEXT

Mojžiš povedal ľudu: „Nebojte sa! Vydržte a uvidíte, že dnes vás Hospodin zachráni. Egypťanov, ktorých dnes vidíte, už nikdy neuvidíte. Hospodin bude bojovať za vás, vy sa len upokojte.“ Hospodin povedal Mojžišovi: „Prečo voláš ku mne o pomoc? Rozkáž Izraelitom, aby sa pohli! Ty zdvihni svoju palicu, vystri ruku nad more a rozdeľ ho, aby Izraeliti mohli prejsť jeho stredom po suchu.

Mojžiš vystrel ruku nad more a Hospodin po celú noc zaháňal more prudkým východným vetrom a vysušil ho. Voda sa rozdvajila. Izraeliti šli stredom mora po suchu. Voda stála ako múr po ich ľavej i pravej strane.“ Exodus 14:13 – 16; 21 – 22

KONTEXT

Keď Mojžiš vyhlásil oslobodenie Izraela, ľudia sa ocitli na rýchlej ceste k slobode. Aspoň tak si to predstavovali. Všetky ich problémy mali zmiznúť, keď opustili pracovný tábor. Už neboli otrokmi. Už nemuseli znášať každodenné bitie. Boli slobodnými ľuďmi. Sloboda od otroctva však neznamenal slobodu od ťažkých situácií. Keď utekali pred faraónom, karavána sa náhle zastavila. Pred nimi sa ocitlo Červené more. Bola to obrovská prekážka, najmä keď za nimi bola celá egyptská armáda.

Počuli, ako sa valia vlny a blížila egyptské vozy. Čo mali robiť? Mojžiš pozrel k nebu, povzdychol si a pokrčil plecami. Boh ho povzbudil, aby sa nebál a jednoducho zdvihol ruky k nebu. S pevne zovretou palicou Mojžiš vystrel ruky ako rozhodca po inkasovaní gólu. Zem sa zatriasla, vlny sa zintenzívnili a uprostred sa objavila cesta. S vodnými stenami po oboch stranách Boží ľud prešiel cez more po suchu. Tej noci prešlo Červené more bez lodí a záchranných viest viac ako milión ľudí. Boh vykonal zázrak a jeho ľud bol konečne slobodný.

Keď skúmame cestu starovekého Izraela, môžeme sa z tohto príbehu naučiť tri lekcie. Každá z nich by mala slúžiť ako zdroj povzbudenia, keď nás život zavedie na dlhú odbočku cez púšť.

APLIKÁCIA

1. NAJKRATŠIA CESTA NIE JE VŽDY TÁ NAJLEPŠIA CESTA

Z Egypta viedli tri rôzne cesty. Tá, ktorú si Izrael vybral, bola zďaleka najdlhšia. Navyše, Červené more sa rozprestieralo hneď za štartovou čiarou. Prečo si nezvolili kratšiu trasu, ktorá by im ušetrila prechod cez obrovskú vodnú plochu? Exodus 13:17 – 18 to vysvetľuje: „Boh totiž povedal: „Keby ľud videl vojnu, mohol by svoj odchod olutovať a vrátiť sa do Egypta.“ Preto ho Boh viedol okľukou cez púšť popri Trstinovom mori.“

Iné cesty by ich zaviedli priamo cez nepriateľské územie, čo by bolo aktom vojny. Izrael bol v plienkach. Bol slabý, zranený a unavený z deviatich generácií v zajatí. Nikdy sa nenaučil bojovať, naučil sa len podriaďiť. Izrael nemal silu postaviť sa sofistikovanej armáde, a tak Boh povedal Mojžišovi, aby ich viedol dlhou cestou cez púšť. Boh ich chránil tým, že ich presmeroval.

Náš Otec robí to isté pre nás. Boh nás často vedie dlhou cestou, pretože nie sme pripravení ísť krátkou cestou. Vie, či sme emocionálne, mentálne alebo duchovne dosť silní, aby sme čelili bitkám, ktoré nás čakajú. To znamená, že nás môže viesť obchádzkou, aby nás chránil. Nechajme Boha, aby nás chránil tým, že nás presmeruje. Najkratšia cesta nemusí byť najlepšia, pretože môže viesť na nepriateľské územie. Hoci to môže trvať dlhšie, no je to pre vaše dobro.

2. BOH ČASTO PRIPRAVUJE PREKÁŽKY

Prechod cez Červené more bol jedným z najväčších zázrakov, aké Izrael kedy zažil. Stovky rokov trpeli v otroctve, ale Boh ich oslobodil. Mohli by sme si myslieť, že odteraz pôjde všetko hladko, však? Nie. Na druhej strane ich triumfu ich čakala skúška.

A tu je zádrhel. Boh túto prekážku vlastne pripravil. Poslal ich týmto smerom a vedel, že im v ceste stojí Červené more. Prečo by ich tak skoro vystavil skúške? Boh chcel, aby sa jeho ľud plne spoliehal na neho. Preto v prvom rade dovolí skúšky. Pomáhajú nám rásť v odolnosti a dôvere. Izrael nemal žiadnu šancu prekročiť more bez Božieho zázraku. Museli veriť Božiemu plánu.

Zdá sa ti cesta neprekonateľná alebo nemožná? Zdá sa ti tvoj ďalší krok zahalený tajomstvom? Snažíš sa nájsť silu, aby si mohol ísť ďalej? To je dobrá správa, pretože Boh premení prekážky na príležitosti! Chce nám pripomenúť, že konečný výsledok je v Jeho rukách. Chváľme Boha za prekážky na našej ceste. Pomôžu nám rásť vo viere a odovzdaní. To, čo my vnímame ako prekážku, Jehova vníma ako príležitosť. Dôverujme Bohu v ťažkých časoch – zázrak je blízko.

3. BOH VYTVORÍ CESTU TAM, KDE ŽIADNA NIE JE

Cítil si sa niekedy ako Izraeliti? Myslel si si, že sa veci zlepšujú, ale teraz stojíš tvárou v tvár prekážke veľkej ako more, zatiaľ čo sa približuje armáda? Cítiš sa uväznený, bez smeru a zaseknutý. Je to hrozný pocit, ale je to perfektné miesto, kde byť. Prečo? Pretože to znamená, že Boh môže premeniť skúšku na zázrak.

Je to však ťažké. Sústreďme sa na rozbúrené vlny a revúcu armádu a strácame z pohľadu náš cieľ. Nesústreď sa na armádu za tebou, sústreď sa na cestu, ktorú Boh pred tebou pripravil. Božie načasovanie je dokonalé a Jeho výsledky sú bezchybné. Pošle ti pomoc presne vtedy, keď ju budeš potrebovať. Náš Vysloboditeľ zázračne a dôsledne uspokojuje naše potreby. Aj keď sa môže zdať, že nie je cesta, Boh ju vytvorí.

Čo je Červené more pred tebou? Máš blízkeho človeka, ktorý bojuje so závislosťou? Potrebuješ silu, aby ste mohli pokračovať po tragédii v tvojej rodine? Nevieš, ako urobiť správne rozhodnutie? Potrebuješ uzdravenie po strašnom rozchode? Nech už je to čokoľvek, je normálne, že máš pocit, že nie je východisko. Našťastie pre nás a pre Hebrejov, Bohu záleží na riešení. Aj keď je to nemožné alebo nepredstaviteľné, Boh ti ukáže cestu cez akúkoľvek ťažkú situáciu, v ktorej sa nachádzaš. Dôveruj Jeho charakteru, spoľahlivosti a moci. On ti ukáže cestu von.

ZÁVER

Izraeliti nakoniec prešli more a videli, ako vodné steny pohltili ich nepriateľov. Mohli by sme si myslieť, že to bol koniec ich príbehu. Boli slobodní. Boh vykonal zázrak. Zatvorenie mora im ukázalo, že návrat späť už nie je možný. Hoci sa veci vyvíjali dobre, boli stále ďaleko od Zaslúbenej zeme. Čakala ich niekoľkoročná cesta púšťou. V skutočnosti tam strávili štyridsať rokov. Boh ich vyviedol z egyptského zajatia do neistoty púšte. Našťastie sa ukázalo, že čas strávený v púšti bol presne to, čo potrebovali. Tam budeme pokračovať nabudúce.

DISKUSIA

Prejdite spolu tieto otázky. Buďte úprimní. Buďte otvorení. Hovorte o ťažkých veciach.

Icbreaker: Spomeň si na situáciu, keď si niekam cestoval (pešo, bicyklom, autom) a musel si ísť obchádzkou. Ako si sa vtedy cítil? Bol si frustrovaný, alebo si objavil niečo zaujímavé?

Otázka 1: Čo ťa najviac zaujalo v príbehu, čo sme počuli?

Otázka 2: Izrael bol na púšti. Čo si myslíš, že metaforicky znamená ocitnúť sa na „púšti“?

Otázka 3: Boh neviedol Izraelitov najkratšou cestou, lebo vedel, že by sa pri prvom boji zľakli a vrátili do otroctva. Skús sa zamyslieť: Pred čím ťa možno Boh chráni tým, že ti nedáva to, čo chceš, hneď teraz?

Otázka 4: Izraeliti stáli pred Červeným morom a za nimi bola armáda. Cítil si sa už niekedy v „pasci“ (medzi dvoma zlými možnosťami)? Čo si vtedy urobil?

Otázka 5: Aká situácia „Červeného mora“ je pred tebou práve teraz?

Aplikácia: Predstav si svoju situáciu Červeného mora. Teraz si predstav, ako Boh rozdelil prekážku na polovicu, aby si mohol prejsť. Popros Boha, aby ti pomohol prejsť cez ňu po suchu.

PLÁN ČÍTANIA

Prečítaj si tieto texty postupne každý deň. Pri každom texte urob nasledovné kroky →

- Exodus 1 – 2
- Exodus 3 – 4
- Exodus 5 – 6
- Exodus 7 – 8
- Exodus 9 – 10
- Exodus 11 – 12
- Exodus 13 – 14

PÝTAJ SA Boha, aby sa s tebou spojil. V modlitbe začni tým, že spomalíš a pozveš Boha, aby bol prítomný. Začni so sústredením a otvorenosťou, aby si videl, čo má dnes Boh pre teba pripravené.

ČÍTAJ pomaly časť Písma. Všímaj si slová a frázy, ktoré ťa zaujmú, a v prípade potreby si ich prečítaj viackrát.

PREMÝŠĽAJ nad tým, čo ťa zasiahlo. Ako sa tento text osobne týka tvojho života?

ODPOVEDAJ na Písmo. Hovor priamo k Bohu o tom, čo máš na mysli a v srdci. Hľadaj spôsoby ako žiť, čo si objavil.

EXODUS NA PÚŠTI

PREDSTAVENIE

Minule sme skončili pri tom, ako Boží ľud práve zažil zázrak pri Červenom mori. Boli v siedmom nebi, tancovali smerom k svojej slobode a zaslúbenej zemi. Na ich ceste však stála oveľa väčšia prekážka ako akékoľvek more: púšť. Bola tak neskutočne náročná, že v porovnaní s ňou more vyzeralo ako potôčik. Čo mal Izrael robiť? Museli sa naučiť vydržať na púšti.

BIBLICKÝ TEXT

- Exodus 16:2 – 4
- Hebrejom 11:1

PRÍPRAVA

- Diskutujte o zvykoch a opakovaní (veci, ktoré robíte vždy rovnakým spôsobom).
- Vytlač pokyny na diskusné skupinky (alebo ich pošli vedúcim).

HLAVNÁ MYŠLIENKA

Púšť je miestom budovania viery.

CIEĽ DISKUSIE

Chceme študentov varovať pred tým, že obdobia na púšti môžu ľahko viesť k frustrácii a zabudnutiu. Pomôžeme im pochopiť, ako to môže formovať našu vieru.

ÚVOD K TÉME

Minule sme skončili pri tom, ako Boží ľud práve zažil zázrak pri Červenom mori. Boli v siedmom nebi, tancovali smerom k svojej slobode a zaslúbenej zemi. Na ich ceste však stála oveľa väčšia prekážka ako akékoľvek more: púšť. Bola tak neskutočne náročná, že v porovnaní s ňou more vyzeralo ako potôčik. Čo mal Izrael robiť? Museli sa naučiť vydržať na púšti.

Som tvor zvyku. Neustále si vytváram rutiny, ktoré opakujem ako pokazená platňa. Napríklad moje večery sú predvídateľné ako západ slnka. Robím si rutinnú starostlivosť o pleť, vypijem harmančekový čaj, prečítam si pár kapitol knihy a relaxujem pri počúvaní presne toho istého playlistu na Spotify ako včera večer. Ak túto rutinu poruším alebo vynechám, môj týždeň je celý pokazený. Je to zároveň útecha aj prekliatie.

Rutina je o opakovaní. Robíte stále to isté. Jedávate stále to isté. Robíte stále tie isté kroky. Mne to prináša pokoj, ale moja žena si myslí, že je to šialené. Zamýšľa sa: „Ako môžeš piť každé ráno to isté smoothie a každý večer ten istý čaj? Nechceš trochu zmenu?“ Nemýli sa. Niekedy mám dosť toho istého chia smoothie a toho istého kamilkového čaju, tak poruším rutinu. Frustrácia ma premôže a vzbúrim sa proti svojej rutine. Keď to urobím, spočiatku sa cítim skvele, ale nakoniec mi začne chýbať to známe.

Trochu rozmanitosti nezaškodí. Som si istý, že starovekí Izraeliti by s tým súhlasili. Ich rutina z Egypta bola konečne prerušená! Žiadna ďalšia drina na poliach. Žiadne ďalšie ťahanie tehál. Žiadne ďalšie denné hlásenie sa u svojich pánov. Boh ich práve oslobodil z otroctva tým, že rozdelil Červené more a umožnil im slobodne vykročiť do sľubnej budúcnosti. No oni nevstúpili hneď do Zaslúbenej zeme ani do rezortu s all-inclusive službami. Nebolo to také zlé ako otroctvo, ale určite to nebola ani „zem mlieka a medu“. Ich bolestivá rutina v Egypte bola nahradená problematickou rutinou na púšti.

Viete, čo bolo na druhej strane Červeného mora? Nekonečná púšť. Bola pustá, prašná a náročná. Hoci boli vďační, že sa dostali z otroctva, ľudia túžili aspoň po troche luxusu. Milión ľudí bolo náhle uväznených na púšti. Ako sa asi cítili? Predtým žili v blízkosti rieky Níl na úrodnej pôde na okraji Egypta. Mali hojnú úrodu, tečúcu vodu a miesto, kde sa mohli okúpať. Bolo to bujné a zelené. Teraz boli obklopení desiatkami odtieňov hnedej. Jediným výhľadom bola špina, kamene a blato.

Predpokladám, že nikto neposlal pohľadnicu s textom: „Škoda, že tu nie si.“ Prečo? Pretože tam ani nechceli byť. Nemali sa ako užiť. Nemali sa ako osprchovať. Nemali ako uvariť svoj obľúbený čaj. Museli sa spoliehať na to, že im Boh poskytne všetko potrebné. Čo urobil Boh? Samozrejme, že im pomohol. Pozrite sa, ako pomohol svojmu ľudu prežiť v púšti.

BIBLICKÝ TEXT

„Celá izraelská pospolitosť reptala proti Mojžišovi a Áronovi na púšti. Izraeliti im hovorili: „Radšej sme mohli pomrieť Hospodinovou rukou v Egypte, keď sme sedávali pri hrncoch mäsa a najedli sme sa chleba do sytosti. Vy ste nás však vyviedli na púšť, aby ste celé toto zhromaždenie vyhubili hladom.“ Hospodin povedal Mojžišovi: „Ja vám zošlem chlieb, ktorý bude padať z neba. Ľud nech vychádza a naberie si, koľko bude každý deň potrebovať. Tým ho vyskúšam, či sa bude správať podľa môjho zákona, alebo nie.“ Exodus 16:2 – 4

KONTEXT

V určitom momente svojho života sa ocitneš na púšti. Nie doslova, ale metaforicky. Budeš vyčerpaný, podráždený a budeš túžiť po úniku. Nie si tam, kde si bol, ale ani tam, kde chceš byť. Si zaseknutý niekde uprostred. Akási púšť. Zrazu sa stávame pustovníkmi, ktorí túžia po lepšom mieste na odpočinok. Pokiaľ ide o Bibliu, „púšť“ je bežnou témou. Nie sú to však len pieskové duny so spálenou pokožkou a ťavami. Je to aj metafora pre miesta náročných skúšok.

Izraeliti sa, bohužiaľ, ocitli v duchovnej aj doslovnej púšti. Bolo to drsné a ťažké, takže urobili presne to, čo by sme urobili v tejto situácii aj my. Veľa sa sťažovali. Bolo to desivé a ich žalúdky boli prázdne. „Bože, prečo sme tu? Radšej by sme zomreli v Egypte, ako žiť tu,“ reptali.

Ako Boh reagoval na ich volanie? Poskytol im to, čo potrebovali. Každý deň z neba pršalo podivné jedlo zvané manna. Čo to je? No, to je vlastne zábavná otázka. „Manna“ je hebrejský výraz pre „Čo to je?“ Nazvali to tak, pretože nikdy predtým nevideli tieto malé anjelské koláčiky. Tak im dali meno, ktoré vystihovalo ich tajomstvo. Manna bola nečakaná, ale bola presne to, čo potrebovali. Bola výživná, hojná a zadarmo. Každé ráno pri východe slnka vyšli von a videli malé vankúšiky chlebových koláčikov okolo svojho tábora. Zobierali ich práve toľko, koľko potrebovali, zjedli ich a na druhý deň nazbierali ďalšie. Boh sa postaral o Izrael aj na púšti, vďaka tomu prežili túto ťažkú skúšku. To isté platí aj pre nás. Boh sa stará, aby sme mohli prežiť.

No napriek bruchám plným manny, Izraeliti padli do niekoľkých pascí. Aj my môžeme padnúť do podobných vzorcov a pascí, preto sú tu pre nás dve varovania na čas v púšti.

APLIKÁCIA

1. PÚŠŤ MÔŽE BYŤ MIESTOM FRUSTRÁCIE

Božie deti dali svoju frustráciu jasne najavo. Sťažovali sa Mojžišovi, svojmu vodcovi. Sťažovali sa Áronovi, jeho pomocníkovi. Sťažovali sa Hospodinovi, svojmu Bohu. Pochybovali o Božej starostlivosti a spochybňovali Jeho lásku. Aj keď z neba padalo jedlo, pokrčili plecami a povedali: „Čo je to?“ Aj keď Boh zabezpečoval ich potreby, oni si to nevšímali.

Keď sa budeš nachádzať v púšti, skús sa poučiť od Izraelitov. Nedovoľ, aby tvoja frustrácia vyprodukovala nevďačné srdce alebo neveriacu myseľ. Ver, že Božia starostlivosť je presne to, čo potrebuješ, a presne vtedy, keď to potrebuješ. Možno je to nejaká podivná verzia chleba, ale stále je to starostlivosť. Možno je to práca, ktorú nenávidíš, ale stále je to starostlivosť. Možno je to kostol s vrzgajúcimi lavicami, ale stále je to starostlivosť. Snaž sa rozpoznať spôsoby, akými sa Boh stará, pretože Jeho starostlivosť často vyzerá inak ako naše predstavy.

Tvoja frustrácia v púšti ukazuje na nedostatok dôvery v Boha. Ako ju teda prekonať? Niekedy žijeme ako pustovníci, ktorí jedia mannu. Každé ráno zbierali svoj denný chlieb. Vstúpili do života plného viery. Rob to isté. Preži svoju púšť „jeden deň po druhom“. Toto je bežná fráza v terapii. V rehabilitačných programoch a podporných skupinách sú ľudia vyzývaní, aby svoju cestu absolvovali „jeden deň po druhom“.

Boh ti dá, čo potrebuješ na daný deň. Každý nový východ slnka ti dáva novú šancu mu dôverovať. Netráp sa o zajtraší deň. Bojuj s touto túžbou. Boh ti dal presne to, čo potrebuješ, presne vtedy, keď to potrebuješ. Púšť je cesta. Ranné milosrdenstvo je palivom, Písmo je sprievodcom a obnovenie je cieľom. Nakoniec sa tam dostaneš, ale cestovanie v čase neexistuje. Prejdeš týmto procesom s Bohom. Dostaneš sa z púšte – stačí to brať jeden deň po druhom.

2. PÚŠŤ MÔŽE BYŤ MIESTOM ZABUDNUTIA

Spomeňme si na všetko, čo títo ľudia prežili. Boh poslal rany, aby dokázal svoju moc. Boh im dal Mojžiša, aby ich viedol domov. Boh rozdelil Červené more, aby ich oslobodil. Ešte pred pár týždňami boli doslova otrokmi a teraz boli slobodným národom. Zázrak za zázrakom, ich príbeh bol pretkaný nadprirodzenými udalosťami. Žiaľ, dovolili, aby ich frustrácia spôsobila, že zabudli.

Znie to neuveriteľne, no robíme to neustále. Zabúdame na všetky úžasné spôsoby, akými nám Boh v minulosti pomáhal, keď sme boli uprostred púšte. Boh ťa previedol podobnými obdobami; prevedie ťa aj cez toto. Získal si priateľov, keď ťa premohla osamelosť, oddýchol si si, keď bola tvoja myseľ plná úzkosti, a pocítil si obnovenú radosť, hoci tvoje okolnosti sa nezmenili. On ti pomáhal, požehnal ťa a chránil ťa. Pamätaj na to. Zamysli sa nad tým. Prinesie ti to nový život.

Nedovoľ, aby ťa púšť pripravila o spomienky. Izrael videl púšť – Boh im dal košíky plné chleba. Videli suchú zem – Boh vytvoril vodu. Videli púšť – Boh vykonal zázraky. Boh sa o nich staral každý deň a zázračným spôsobom, rovnako ako sa dnes stará o nás. Tvoja frustrácia zmizne, keď si budeš pripomínať Božiu vernosť.

3. PÚŠŤ MÔŽE BYŤ MIESTOM BUDOVANIA VIERY

Manna na zemi sa zdá byť dosť divná, však? Niekedy nám Boh poskytuje to, čo potrebujeme, divným spôsobom. Zastavme sa pri tom. Božia starostlivosť nie je definovaná našimi očakávaniami. Nemôžeme ju predpísať ani predpovedať. On jednoducho urobí to, čo je pre nás správne. Keď čakáš na púšti, vedz, že Boh je taký, aký je, nie taký ako si myslíš, že by mal byť. Posilní to tvoju vieru, hoci sa okolie zdá byť márne.

Keď sa budeš všetkou silou držať viery, tvoja frustrácia z púšte zmizne a uvoľní miesto novej viere. Môže Boh vyriešiť tvoju finančnú krízu? Samozrejme. Zostaň silný. Môže ťa utešiť v stave depresie a sklamaní? Samozrejme. Drž sa nádeje. Môže Boh urobiť zázrak na tvojej púšti? Samozrejme. Zachovaj si vieru, kým čakáš na záchranu.

ZÁVER

Autor Listu Hebrejom definuje vieru ako „*podstatou toho, v čo dúfame, a zdôvodnením toho, čo nevidíme.*“ (Hebrejom 11:1) Aj keď nevidíš východisko, viera ti dáva istotu, že všetko bude v poriadku. Viera nie je myšlienka ani pocit, je to spôsob života. Nedovoľ, aby tvoja frustrácia alebo zabúdanie udusili tvoju vieru. Ty možno vidíš púšť, ale Boh vidí východisko. Drž sa toho. Oslavuj to. Nájdí v tom útechu. Nájdeš cestu z púšte, lebo Boh je majstrom nečakaných zázrakov.

DISKUSIA

Prejdite spolu cez tieto otázky. Buďte úprimní. Buďte otvorení. Hovorte o ťažkých veciach.

Icebreaker: Máš nejakú rannú alebo večernú rutinu, bez ktorej si nevieš predstaviť svoj deň? (Např. konkrétny playlist, káva, scrollovanie mobilu, ranný beh).

Otázka 1: Čo ťa najviac zaujalo v príbehu, čo sme počuli?

Otázka 2: Izraeliti mali manny „tak akurát“ na jeden deň. Prečo je pre nás také ťažké prosiť Boha o veci len na dnešok? Prečo máme potrebu mať „zásoby“ (istoty) na rok dopredu?

Otázka 3: Boh sa postaral o Izrael. Prečo podľa teba Izrael stále reptal a sťažoval sa? Ako môžeme rozlíšiť medzi „oprávneným volaním o pomoc“ a „nevďačným reptaním“?

Otázka 4: Čo môžeš robiť počas obdobia púšte, aby si si pripomenul Božiu moc a starostlivosť?

Otázka 5: V akej oblasti života potrebuješ, aby sa Boh postaral? Akú jednu konkrétnu vec by si chcel dnes odovzdať Bohu a povedať mu: „Dôverujem Ti s týmto na dnešný deň“?

Aplikácia: Napíš si zoznam Božej starostlivosti. Zapiš si všetko, čo ti dal, a všetky spôsoby, akými sa o teba postaral. Vráť sa k tomuto zoznamu v časoch frustrácie a zabúdania.

PLÁN ČÍTANIA

Prečítaj si tieto texty postupne každý deň. Pri každom texte urob nasledovné →

- Exodus 15
- Exodus 16
- Exodus 17
- Exodus 18
- Exodus 19
- Exodus 20
- Exodus 21 – 22

PÝTAJ SA Boha, aby sa s tebou spojil. V modlitbe začni tým, že spomalíš a pozveš Boha, aby bol prítomný. Začni so sústredením a otvorenosťou, aby si videl, čo má dnes Boh pre teba pripravené.

ČÍTAJ pomaly časť Písma. Všimaj si slová a frázy, ktoré ťa zaujmú, a v prípade potreby si ich prečítaj viackrát.

PREMÝŠLAJ nad tým, čo ťa zasiahlo. Ako sa tento text osobne týka tvojho života?

ODPOVEDAJ na Písmo. Hovor priamo k Bohu o tom, čo máš na mysli a v srdci. Hľadaj spôsoby ako žiť, čo si objavil.

EXODUS NA PÚŠTI

PREDSTAVENIE

Minule sme rozoberali fyzické zaopatrenie Izraela v púšti. Boh im nadprirodzeným spôsobom dal jedlo, vodu a úkryt. Postaral sa o ich fyzické potreby, ale to bola len malá časť Božieho plánu. Samozrejme, Boh chcel, aby sa na neho spoliehali, pokiaľ ide o ich fyzické potreby. Ale jeden cieľ bol oveľa dôležitejší: Boh chcel, aby sa na neho spoliehali, pokiaľ ide o ich duchovné potreby. Tu začíname vidieť poklad na púšti. Nechceme predbiehať, ale tento poklad sa nachádza v pravom Bohu.

PRÍPRAVA

- Prerozprávaj príbeh o páre, ktorý našiel doslova poklad zakopaný v ich záhrade.
- Vytlač pokyny na diskusné skupinky (alebo ich pošli vedúcim).

HLAVNÁ MYŠLIENKA

Boh splní svoj sľub. Tvojou úlohou je ho uctievať v čakaní.

CIEĽ DISKUSIE

Pozrieme sa na to, ako Izrael oslavoval slávnosti, slobodu a spoločenstvo s Bohom na púšti. Potom preskúmame, ako môžeme robiť to isté v našich vlastných obdobiach púšte.

BIBLICKÝ TEXT

- Exodus 25:1 – 8
- Exodus 5:1

ÚVOD K TÉME

Keď sa blížíme ku koncu nášho štúdia knihy Exodus, Izraeliti sa naučili, ako prežiť v púšti, ale ešte ju úplne neprijali. Boh im dal fyzické zásoby, ale oni potrebovali prijať aj Jeho duchovné zásoby. Boh nechcel, aby len rozložili táborák alebo postavili stanovú osadu; Boh ich povolal, aby uprostred púšte postavili svätyňu. Prečo? Aby pomohol svojmu ľudu uctievať Ho uprostred púšte.

Ako dieťa ma fascinovala predstava objavenia zakopaného pokladu. Za tento podivný koníček môže Peter Pan. Rovnako ako kapitán v tej rozprávke, bol som „hooked“ (nadšený). S malou lopatkou v ruke som vykopával rozbité fľaše, náhodné časti áut, bábiku Barbie a niečo, čo vyzeralo ako veľmi vzácna minca. Radostne som mincu očistil od prachu a utekal domov, aby som ju ukázal babičke. Minca vyzerala stará, naozaj stará, tak som predpokladal, že mi babka pomôže oceniť môj poklad. Pozrela sa na mincu cez okuliare a poznamenala: „*To je veľmi zaujímavé.*“ „*Akú má hodnotu?*“ spýtal som sa. „*Dvadsaťpäť centov,*“ odpovedala s úsmevom. Po troche čistenia sa hrdzavá minca premenila na lesklú striebornú štvrdolárovku. „*Je stará len tri roky. Za ňu si môžeš kúpiť žuvačku v stánku.*“

Niektorí ľudia majú väčšie šťastie ako ja. V roku 2013 sa kalifornský pár hral so svojim psom na dvore. Ich hra sa skončila, keď si všimli hrdzavú plechovku trčiacu z hlíny. Opatrne ju zdvihli a potriasli ňou. To, čo počuli, bola hudba pre ich uši. Z plechovky sa ozýval zvuk peňazí. Zmätený pár otvoril hrdzavú nádobu a objavil takmer sto zlatých mincí v hodnote 20 dolárov. Pokračovali v prehľadávaní svojho pozemku a objavili desiatky ďalších plechoviek naplnených stovkami ďalších mincí. Celkovo našli viac ako 1 000 mincí. „Pár z Kalifornie našiel vo svojej záhrade zakopané zlaté mince v hodnote 10 miliónov dolárov“, 25. február 2014, [zdroj](#).

Možno si myslíte: „Nikdy som nepočul o zlatej minci v hodnote 20 dolárov.“ Presne tak. Tieto kovové kruhy sú mimoriadne vzácne. Tieto mince sa razili v rokoch 1847 až 1894. V tej dobe bola americká mena nestabilná a neustále sa menila. Pre zberateľov by bola aj dnes mimoriadne vzácna. Aj pri nominálnej hodnote mali vo svojej záhrade mince v hodnote takmer 20 000 dolárov. Každá minca však mala hodnotu oveľa vyššiu ako dvadsať dolárov. Väčšina z týchto mincí sa predala za sumu medzi 500 000 a 1 000 000 dolárov. Dodnes tento pár nečakane našiel jeden z najcennejších zakopaných pokladov v Severnej Amerike – a to ho ani nehľadali.

Zakopaný poklad na púšti už stovky rokov zamestnáva výskumníkov. Ľudia sú ním posadnutí, utracajú za jeho hľadanie celé majetky a pozerajú o ňom lacné televízne programy. Izraeliti sa ocitli v púšti, áno. Bol tam nejaký zakopaný poklad? Nie. Boli v nezmapovanej krajine, takže šanca nájsť truhlu plnú mincí a občerstvenia bola takmer nulová. Ale Boh im v púšti dal dar za darom a poklad za pokladom, ktoré išli oveľa ďalej ako prepelice a manna.

Minule sme rozoberali fyzické zaopatrenie Izraela v púšti. Boh im nadprirodzeným spôsobom dal jedlo, vodu a úkryt. Postaral sa o ich fyzické potreby, ale to bola len malá časť Božieho plánu. Samozrejme, Boh chcel, aby sa na neho spoliehali, pokiaľ ide o ich fyzické potreby. Ale jeden cieľ bol oveľa dôležitejší: Boh chcel, aby sa na neho spoliehali, pokiaľ ide o ich duchovné potreby. Tu začíname vidieť poklad v púšti. Nechcem predbiehať, ale tento poklad sa nachádza v pravom Bohu.

BIBLICKÝ TEXT

„Hospodin oslovil Mojžiša: „Povedz Izraelitom, aby vybrali pre mňa príspevok. Prijmite ho od každého, kto mi ho chce dať dobrovoľne. Prijmite takéto dary: zlato, striebro a bronz, fialový a červený purpur, karmazín, jemné plátno, koziu srst', červeno sfarbené baranie a tachašové kože, akáciové drevo, olej na svietenie, balzam do oleja na pomazanie, voňavé kadidlo, ónyxové kamene a iné drahokamy na výzdobu efódu a náprsníka. Nech mi urobia svätostánok, aby som mohol bývať medzi vami.“ Exodus 25:1 – 8

KONTEXT

V tomto bode svojej histórie bol Izrael dobre oboznámený s púšťou. Púšť sa stala ich domovom. Po mnohých sklamaníach začal Boží ľud konečne budovať svoj vlastný národ. Boh im dal zákony, ustanovil vládu a naďalej zabezpečoval ich fyzické potreby. Teraz nastal čas spečatiť dohodu. Potrebovali miesto na uctievanie.

V 25. kapitole knihy Exodus dal Boh Izraelitom podrobné pokyny, ako postaviť „stánok stretnutia“. Mali postaviť prenosný svätostánok s miestami na uctievanie, obetovanie, modlitbu a prežívanie Božej prítomnosti. Milujem skutočnosť, že prvý izraelský chrám bol prenosný, čo dokazuje, že Boh chcel byť s nimi, kamkoľvek cestovali. Ich okolie sa menilo, ale ich Boh zostával nemenný.

Prečo Boh chcel, aby postavili Stánok stretnutia? Chcel tak dať svojmu ľudu útechu, keď sa menil ich život, štruktúru, keď bola ich cesta chaotická, a bezpečie, keď bolo ich okolie desivé. Ich prenosný svätostánok im priniesol pocit bezpečia v púšti.

Rovnako ako Izrael, aj tebe môže čas strávený v púšti priniesť duchovné poklady. Hľadaj ich, drž sa ich a prijmi ich. Nevidíš ich? Prestaň reptáť, maj oči otvorené a uisti sa, že tvoje srdce je pripravené prijať ich. Tu sú tri poklady, ktoré na vás čakajú v púšti.

SVIATKY

Vstúpme do stroja času a vráťme sa k úvodu knihy Exodus. Mojžiš stál pred faraónom, koktal a nervózne sa pohrával s palicou, aby urobil odvážne vyhlásenie. Povedal: „*Toto hovorí Hospodin, Boh Izraela: „Prepusť môj ľud, aby mi na púšti pripravil slávnosť!”*“ (Exodus 5:1). Tento úryvok ma ohromuje, pretože odhaľuje, že púšť nebola prekvapením. Vždy bola súčasťou plánu. Boh chcel, aby jeho ľud slávil svoje sviatky uprostred púšte. Nebola to odbočka, bolo to ich osudom.

Čo Mojžiš myslí pod pojmom slávnosť? Nepredstavujte si karneval s lacnými hrami a nebezpečnými atrakciami. Predstavte si to ako veľké sviatočné bohoslužby v našom kostole. Všetci sa tam zídu, oblečení vo svojich nedelňých šatách, a oslavujú zmŕtvychvstanie alebo narodenie. Sú to krásne okamihy, po ktorých túžime celý rok. Náboženské sviatky boli ústrednou súčasťou židovského života. Židia mali takmer tucet náboženských sviatkov, ktoré boli známe typickým uctievaním, obetovaním a hodovaním. Boh chcel, aby sviatky slávil mimo zajatia a uprostred púšte. Boh chcel, aby sa jeho ľud naučil uctievať ho uprostred púšte.

Mnohí z vás sa nachádzajú v období púšte. Je mi to ľúto. V duchovnej púšti sa všetko zdá byť neúrodné, mŕtve a pusté. Či už túžiš po inom živote, napravuješ zranenú identitu alebo zúfalo hľadáš odpovede, si v dobrej spoločnosti. Veľká časť Biblie sleduje príbehy spoločníkov putujúcich, hľadajúcich a táboriacich. Uctievaj na púšti. Zdvihni ruky napriek bolesti. Modli sa a spievaj nahlas napriek svojmu chrapľavému hlasu. Nechaj púšť, aby ťa priblížila k tvojmu Vysloboditeľovi.

SLOBODA

Zamyslite sa nad týmto: Izrael bol nútený stavať paláce, pyramídy a chrámy pre ľudí, ktorí ich nenávideli. Deväť generácií stavania, potenia a práce bez toho, aby mohli vstúpiť do hotového diela. Pozrite, ako ďaleko sa dostali. Teraz boli slobodní! Mohli využiť svoje skúsenosti (hoci hroznú) na stavbu budov pre svojich vlastných, z ktorých mali radosť ich rodiny. Vďaka svojej slobode si postavili svoje vlastné domovy a teraz nastal čas postaviť Dom Pánov.

Príbeh Exodus je príbehom slobody. Boží plán pre Izrael na púšti je rovnaký plán, aký má pre teba dnes. Boh chce, aby si kráčať v slobode, žil svoju slobodu a zdieľal slobodu so svojimi priateľmi. Exodus je dôkazom, že skutočné oslobodenie nemôže existovať mimo Božej prítomnosti. Preto bolo tak dôležité postaviť prenosný svätostánok.

Žiaľ, myslenie Izraela bolo krátkozraké. Mysleli si, že sloboda sa nachádza výlučne mimo Egypta. To je len čiastočne pravda. Skutočná sloboda nie je len útek z Egypta, ale skúsenosť s Bohom.

Aj my môžeme spadnúť do rovnakého nesprávneho myslenia. Predpokladáme, že sloboda sa nachádza len v tom, že niečo zanecháme za sebou. Sloboda nie je len útek z nezdravého vzťahu, zastavenie zlého správania alebo prekonanie negatívneho spôsobu myslenia. To je len čiastočná sloboda. Skutočnú slobodu nájdeš, keď unikneš tomu, čo ťa brzdí, a prijmeš Ježiša. Oba kroky sú kritické pre zažívanie skutočného daru slobody.

SPOLOČENSTVO S BOHOM

Prečo Boh chcel, aby Izraeliti putovali po púšti? Prečo ich Boh požiadal, aby postavili svätyňu? Prečo ich Boh vôbec oslobodil? Odpoveď na všetky tieto otázky nájdeme v Exodus 25:8. Boh povedal: „*Nech mi urobia svätostánok, aby som mohol bývať medzi vami.*“

Boh chce byť s tebou. Je to také jednoduché. Túži po spoločenstve so svojimi nasledovníkmi. Niekedy je potrebné prejsť púšťou, aby sme pochopili, že Boh skutočne chce bývať s nami. Svätyňa slúžila ako hmatateľný výsledok duchovného princípu. Boh bol s Izraelitmi na každom kroku. Keď ich utláčateľov postihli rany, Boh bol nablízku. Keď Boh chránil ich deti počas Veľkej noci, Boh bol nablízku. Keď sa Červené more rozdelilo na polovicu, Boh bol nablízku. Keď sa cítili uviaznutí v púšti, Boh bol nablízku.

Tento koncept platí aj pre teba. Boh je nablízku – práve teraz. Aj v púšti prijmi Božiu blízkosť. Boh ťa obklopuje rovnako, ako oceán obklopuje koralový útes. Nad tebou, pod tebou, okolo teba, vedľa teba – je všade naokolo. To platí najmä v púšti.

ZÁVER

Kedy si naposledy pocítil Božiu prítomnosť skutočne a nezameniteľne? Ak je to už nejaký čas, možno sa blíži obdobie púšte. Boh používa obdobia púšte, aby ti pomohol postaviť tábor so svojim Stvoriteľom. Púšť odstraňuje akékoľvek rozptýlenia, vykorení tvoje plány a očistí tvoj pohľad na veci. Ďakuj Bohu za obdobia púšte, pretože ťa navždy zmenia. Naučíš sa uctievať, nájdeš úplnú slobodu a nakoniec prijímaš Božiu blízkosť v púšti. Zaslúbená zem na teba čaká – len uctievaj, kým čakáš.

DISKUSIA

Prejdite spolu tieto otázky. Buďte úprimní. Buďte otvorení. Hovorte o ťažkých veciach.

Icebreaker: Keby si mal dnes ísť hľadať „zakopaný poklad“, kam by si išiel a čo by si čakal, že nájdeš?

Otázka 1: Čo ťa najviac zaujalo v príbehu, čo sme počuli?

Otázka 2: Ako by si opísal „duchovnú púšť“ vlastnými slovami? Ako sa človek v takom období cíti?

Otázka 3: Akým spôsobom sú obdobia na púšti pre nás skutočne prospešné?

Otázka 4: „Skutočnú slobodu nájdeš, keď unikneš tomu, čo ťa brzdí, a prijímaš Ježiša.“ Čo to podľa teba znamená?

Otázka 5: Je možné radovať sa a oslavovať Boha, aj keď tvoje okolnosti nie sú ideálne? Ako sa to dá robiť prakticky? Mení uctievanie naše okolnosti, alebo skôr naše vnútro?

Aplikácia: Usporiadaj si tento týždeň malé uctievanie. Modli sa. Uctievaj. Spievaj. Tancuj. Píš. Maľuj. Nech je to čokoľvek, rob činnosť, ktorá ti pomáha zažiť Božiu slávu.

Tip na aktivitu na záver: Daj každému malý kamienok alebo kúsok piesku (ako symbol púšte). Popros ich, aby v tichosti popremýšľali o jednej „púšti“, ktorou práve prechádzajú, a aby skúsili Bohu povedať: „Chcem ťa uctievať aj tu.“

PLÁN ČÍTANIA

Prečítaj si tieto texty postupne každý deň. Pri každom texte urob nasledovné kroky →

- Exodus 23
- Exodus 24
- Exodus 25
- Exodus 26
- Exodus 27
- Exodus 28
- Exodus 29 – 30

PÝTAJ SA Boha, aby sa s tebou spojil. V modlitbe začni tým, že spomalíš a pozveš Boha, aby bol prítomný. Začni so sústredením a otvorenosťou, aby si videl, čo má dnes Boh pre teba pripravené.

ČÍTAJ pomaly časť Písma. Všímaj si slová a frázy, ktoré ťa zaujmú, a v prípade potreby si ich prečítaj viackrát.

PREMÝŠLAJ nad tým, čo ťa zasiahlo. Ako sa tento text osobne týka tvojho života?

ODPOVEDAJ na Písmo. Hovor priamo k Bohu o tom, čo máš na mysli a v srdci. Hľadaj spôsoby ako žiť, čo si objavil.